

NEUVOSTON LAUSUNTO,
annettu 27 päivänä helmikuuta 2007,
Viron tarkistetusta lähentymisohjelmasta vuosiksi 2006–2010

(2007/C 72/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

ON ANTANUT TÄMÄN LAUSUNNON:

- 1) Neuvosto tutki 27 päivänä helmikuuta 2007 Viron tarkistetun lähentymisohjelman, joka kattaa vuodet 2006–2010.
- 2) Ohjelman perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan kokonaistuotannon kasvu hidastuu 11 prosentin huippuvauhdista vuonna 2006 8,25 prosenttiin vuonna 2007 ja 7,5 prosenttiin sitä seuraavina vuosina. Käytettävissä olevien tietojen perusteella kyseinen skenaario näyttää perustuvan varovaisiin kasvuennusteisiin. Ennustettuun kasvun hienoiseen hidastumiseen keskipitkällä aikavälillä nykyisestä ylikuumenemiselle alttiista vauhdistaan liittyy selvästi riskejä. Ohjelman inflaatioennusteet vaikuttavat realistisilta.
- 3) Komission yksiköiden syksyn 2006 talousennusteen mukaan julkisen talouden ylijäämäksi arvioidaan 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun edellisen tarkistetun lähentymisohjelman tavoite oli 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Paljon ennustettua parempi tulos, jota myös odotetaan uudessa tarkistuksessa, johtuu vuoden 2005 odotettua paremman tuloksen siirrosta ja vuonna 2006 tapahtuneesta odottamattomasta taluskasvusta. Menot olivat talusarviossa suunniteltuja pienemmät.
- 4) Ohjelmaan sisältyvän keskipitkän aikavälin finanssipoliittisen strategian päätavoitteina on pitää julkinen talous vähintään tasapainossa ja varmistaa pitkän aikavälin kestävyys ottamalla väestön ikääntymisestä talusarvioon aiheutuvat vaikutukset huomioon. Finanssipoliittisessa strategiassa ennustetaan julkisen talouden ylijäämän supistuvan vuoden 2006 2,5 prosentista suhteessa BKT:hen noin 1,25 prosenttiin vuosina 2007–2008 ja kasvavan näitä seuraavina vuosina uudelleen noin 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Perusjäämä noudattaa samaa kehitystä, koska korkomenojen merkitys on lähes olematon. Ylijäämän supistuminen vuonna 2007 johtuu menosuhteen kasvamisesta suhteessa BKT:hen samalla, kun tulosuhde supistuu. Vuodesta 2008 eteenpäin kokonaistulosuhde ja kokonaismenosuhte supistuvat samaan tahtiin ja niistä heijastuvat erityisesti tuloveroleikkaukset ja se, että menojen kasvu säilyy pienempänä kuin nimellisen BKT:n voimakas kasvu. Uusi ohjelma ei tukeudu enää aikaisempaan käytäntöön eli tavoittele tasapainoista julkisen talouden rahoitusasemaa (tavoite on pääsääntöisesti ylitetty viime vuosina), vaan tähtää huomattavaan ylijäämään koko ohjelmakauden ajan, mitä voidaan pitää edistymisenä talouden suhdannetilanteen huomioimisessa. Edelliseen tarkistukseen verrattuna tavoitteita vuodesta 2007 eteenpäin on tarkistettu ylöspäin ainakin 1 prosenttiyksiköllä suhteessa BKT:hen, sillä makrotalouden skenaario on entistä suotuisampi (ja realistisempi).

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1055/2005 (EUVL L 174, 7.7.2005, s. 1). Tässä tekstissä mainitut asiakirjat löytyvät seuraavilta verkkosivuilta: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- 5) Yhteisesti sovittujen menetelmien mukaisesti lasketun rakenteellisen rahoitusaseman (eli suhdanneta-soitettu rahoitusasema kertaluonteisia ja väliaikaisia toimenpiteitä lukuun ottamatta) ennustetaan heikkenevän vuonna 2007 noin 1 prosenttiyksiköllä 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen, ja vahvistuvan vuonna 2008 uudestaan yli 1 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja yli 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2009 ja 2010. Edellisen tarkistetun lähentymisohjelman tapaan ohjelmassa esitetään julkisen talouden rahoitusaseman keskipitkän aikavälin tavoitteeksi tasapainoinen rakenteellinen rahoitusasema, joka ohjelmassa pyritään säilyttämään koko ohjelmakauden ajan. Koska keskipitkän aikavälin tavoite on vaadittua vähimmäistasoa (arviolta noin 2 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen) tiukempi, sillä voitaneen turvata riittävä varmuusmarginaali liiallisen alijäämän välttämiseksi. Ohjelman keskipitkän aikavälin tavoite sijoittuu euroalueelle ja ERM II -jäsenvaltioille vakaus- ja kasvusopimuksessa ja käytännesäännöissä asetetulle vaihteluvälille; tavoite on myös huomattavasti tiukempi kuin mitä julkinen velka suhteessa BKT:hen ja potentiaalisen tuotannon keskimääräinen kasvu edellyttäisivät pitkällä aikavälillä.
- 6) Ohjelmassa esitettyihin julkista taloutta koskeviin ennusteisiin kohdistuvat riskit näyttävät olevan yleisesti ottaen tasapainossa. Ohjelmassa esitettyjä makrotaloudellisia oletuksia voidaan pitää maltillisina koko ohjelmakauden ajan. Verokertymäennusteet vaikuttavat yleisesti ottaen realistisilta. Menojen kasvun hillitseminen hyötyisi siitä, että julkisen talouden suunnittelukehyksen sitovuutta lisättäisiin.
- 7) Tämän riskinarvioinnin perusteella ohjelman mukainen finanssipolitiikka vaikuttaa riittävältä varmistamaan, että ohjelman keskipitkän aikavälin tavoitteesta voidaan pitää kiinni suunnitelmien mukaisesti selvällä marginaalilla koko ohjelmakauden ajan. Varmuusmarginaali on riittävä, jotta alijäämän 3 prosentin viitearvo suhteessa BKT:hen ei ylity talouden normaaleissa suhdannevaihteluissa missään vaiheessa ohjelmakautta. Ohjelman mukainen finanssipolitiikka ei vastaa täysin vakaus- ja kasvusopimusta siksi, että se on myötäsyklinen hyvinä aikoina vuonna 2007, jolloin rakenteellista rahoitusasemaa on tarkoitus heikentää noin 1 prosentilla suhteessa BKT:hen.
- 8) Julkisen bruttovelan arvioidaan supistuneen vuonna 2006 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen eli selvästi alle perustamissopimuksen mukaisen 60 prosentin viitearvon. Ohjelmassa ennustetaan, että velkasuhde pienenee vielä 2 prosenttiyksikköä ohjelmakaudella.
- 9) Väestön ikääntymisestä talousarvioon aiheutuvat pitkän aikavälin vaikutukset ovat Virossa EU:n vähäisimmät, ja tällaisten menojen ennustetaan supistuvan suhteessa BKT:hen tulevana vuosikymmeninä, mihin vaikuttaa osaltaan eläkejärjestelmän uudistamisesta johtuva huomattava menojen väheneminen. Julkisen bruttovelan määrä on Virossa hyvin pieni, joten pitämällä yllä tervettä julkista taloutta sitä koskevien suunnitelmien mukaisesti koko ohjelmakauden ajan vähennettäisiin julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia riskejä. Kaiken kaikkiaan Viron julkisen talouden kestävyteen näyttää liittyvän vähän riskejä.
- 10) Lähentymisohjelma sisältää laadullisen arvion siitä, miten kansallisen uudistusohjelman täytäntöönpanosta lokakuussa 2006 esitetty kertomus kaiken kaikkiaan vaikuttaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittiseen strategiaan. Ohjelmassa esitetään myös joitakin tietoja siitä, millaisia suoria julkisen talouden kustannuksia tai säästöjä aiheutuisi kansallisessa uudistusohjelmassa suunnitelluista tärkeimmistä uudistuksista. Julkista taloutta koskevissa ennusteissa otetaan erityisesti huomioon, miten kansallisessa uudistusohjelmassa suunnitellut toimet vaikuttavat julkiseen talouteen. Lähentymisohjelmaan sisältyvät julkista taloutta koskevat toimet vaikuttavat kansalliseen uudistusohjelmaan sisältyvien toimien mukaisilta. Todettakoon erityisesti, että molemmissa ohjelmissa korostetaan varovaisen finanssipolitiikan keskeistä merkitystä makrotalouden vakauttajana.
- 11) Ohjelmaan sisältyvä finanssipoliittinen strategia on pitkälti vuosien 2005–2008 yhdenntettyihin suuntaviivoihin sisältyvien talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukainen.
- 12) Vakaus- ja lähentymisohjelmia koskevissa käytännesäännöissä täsmennetyistä tietovaatimuksista voidaan todeta, että ohjelmassa esitetään kaikki pakolliset tiedot ja suurin osan vapaaehtoisista tiedoista ⁽¹⁾.

(¹) Varsinkin tietyt työmarkkinoiden muuttajat ja tiedot yksityissektorin nettoluotonannosta/-otosta puuttuvat.

Kaikkiaan julkisen talouden rahoitusasema on terveellä pohjalla keskipitkällä aikavälillä, ja finanssipoliittinen strategia on hyvä esimerkki vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesta finanssipoliitikasta. On kuitenkin todettava, että aikomus pienentää julkisen talouden ylijäämää taloudellisesti hyvinä aikoina vuonna 2007 merkitsee sitä, että finanssipoliittikka on myötäsyklinen.

Edellä esitetyn arvion perusteella Viroa kehoitetaan kasvattamaan julkisen talouden ylijäämää vuonna 2007 ohjelmassa suunniteltua enemmän parantaakseen makrotalouden vakautta ja tukeakseen jatkossakin ulkoisen epätasapainon korjaamista.

Keskeisten makrotaloutta ja julkista taloutta koskevien ennusteiden vertailu

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
BKT:n määrä (% muutos)	LO joulukuu 2006	10,5	11,0	8,3	7,7	7,6	7,5
	KOM marraskuu 2006	10,5	10,9	9,5	8,4	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	6,5	6,6	6,3	6,3	6,3	Puuttuu
YKHI-inflaatio (%)	LO joulukuu 2006	4,1	4,4	4,3	4,4	3,5	3,2
	KOM marraskuu 2006	4,1	4,4	4,2	4,6	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	3,5	2,6	2,6	2,7	2,7	Puuttuu
Tuotantokuilu (% suhteessa potentiaali- seen BKT:hen)	LO joulukuu 2006 ⁽¹⁾	0,2	2,0	1,2	0,2	- 0,3	- 0,7
	KOM marraskuu 2006 ⁽⁵⁾	0,0	1,2	0,9	- 0,6	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005 ⁽¹⁾	- 0,4	- 0,6	- 0,7	- 0,5	- 0,1	Puuttuu
Julkisen talouden rahoitus- asema (% suhteessa BKT:hen)	LO joulukuu 2006	2,3	2,6	1,2	1,3	1,6	1,5
	KOM marraskuu 2006	2,3	2,5	1,6	1,3	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	Puuttuu
Perusjäämä (% suhteessa BKT:hen)	LO joulukuu 2006	2,5	2,8	1,4	1,4	1,7	1,6
	KOM marraskuu 2006	2,5	2,7	1,8	1,5	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	Puuttuu
Suhdannetasoitettu rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen)	LO joulukuu 2006 ⁽¹⁾	2,2	2,0	0,8	1,2	1,7	1,7
	KOM marraskuu 2006	2,3	2,2	1,4	1,5	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005 ⁽¹⁾	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	Puuttuu
Rakenteellinen rahoitus- asema ⁽²⁾ (% suhteessa BKT:hen)	LO joulukuu 2006 ⁽³⁾	2,2	1,4	0,4	1,2	1,7	1,7
	KOM marraskuu 2006 ⁽⁴⁾	2,2	1,5	1,0	1,3	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	Puuttuu

		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Julkinen bruttovelka (% suhteessa BKT:hen)	LO joulukuu 2006	4,5	3,7	2,6	2,3	2,1	1,9
	KOM marraskuu 2006	4,5	4,0	2,7	2,1	Puuttuu	Puuttuu
	LO marraskuu 2005	4,6	4,4	3,3	3,0	2,8	Puuttuu

Huom.

- (¹) Ohjelmassa esitettyihin tietoihin perustuvat komission yksiköiden laskelmat.
- (²) (Edellisessä kohdassa tarkoitettu) suhdannetasoitettu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä.
- (³) Ohjelman mukaiset kertaluonteiset ja muut väliaikaiset toimenpiteet (0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2006 ja 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2007; kaikki kyseiset toimenpiteet supistavat alijäämää).
- (⁴) Komission yksiköiden syksyn 2006 talousennusteen mukaiset kertaluonteiset ja muut väliaikaiset toimenpiteet (0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2005, 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2006, 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2007 ja 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2008; kaikki kyseiset toimenpiteet supistavat alijäämää).
- (⁵) Perustuu ennusteisiin, joiden mukaan potentiaalinen kasvu on 9,1 prosenttia vuonna 2005, 9,6 prosenttia vuonna 2006, 9,9 prosenttia vuonna 2007 ja 9,9 prosenttia vuonna 2008.

Lähde:

Lähentymisohjelma (LO), komission yksiköiden syksyn 2006 talousennuste (KOM) ja komission yksiköiden laskelmat